

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Muistio

Valtioneuvoston asetus työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Työttömyysturvalaista (1290/2002) kumotaan peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea koskeva sääntely 1.5.2026 voimaan tulevalla lailla työttömyysturvalain muuttamisesta (49/2026). Kansaneläkelaitos maksaa yleistukilain (48/2026) nojalla yleistukea, jolla tarkoitetaan työttömyyden aikaisen perustoimeentulon turvaamiseksi tarkoitettua tukea. Yleistukilainsäädäntökokonaisuuden voimaantulon 1.5.2026 vuoksi on välttämätöntä antaa asetus työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1332/2002) muuttamisesta.

Työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ssä säädetään palkansaaajan ansiopäivärahan perusteena olevasta palkasta. Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vakiintuneesta palkkatulosta ja siinä huomioon otettavista tuloista, tulojen selvittämisestä sekä vuositulon määrittämisestä.

2 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä.

3 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:ssä säädetään vuositulosta. Pykälän mukaan jos työ ja siitä saatava palkkatulo on ollut kausiluonteista, päivärahan perusteena käytetään työttömyyttä välittömästi edeltäneisiin 12 kuukauteen kohdistuvaa vuosituloa. Työ ja siitä saatava palkkatulo on kausiluonteista, jos työtä luonnonolosuhteiden vuoksi tai muusta vastaavasta syystä voidaan tehdä vain tiettyyn aikaan vuodesta ja jos työmäärä ja työstä saatu palkkatulo tästä syystä ovat huomattavasti tavanomaista suuremmat.

Asetuksen 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan edellä 4 §:ssä tarkoitettuun vuosituloon luetaan työttömyysturvalain mukainen työttömyysetuus. Asetuksen 5 §:n 1 momentin 1 kohdan maininta työttömyysetuudesta muutettaisiin työttömyysturvalain mukaiseksi ansiopäivärahaksi ja yleistukilain mukaiseksi yleistueksi.

4 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotetussa asetuksessa on kyse teknisluonteisesta muutoksesta. Yleistukilainsäädäntökokonaisuuden vaikutukset on arvioitu sitä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 112/2025 vp).

5 Lausuntopalaute

6 Säännöskohtaiset perustelut

1 luku Palkansaaajan työssäoloehdossa huomioon otettava palkkatulo ja ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittäminen

5 §. Vuositulon määrittäminen. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan asetuksen 4 §:ssä tarkoitettuun vuosituloon luettaisiin työttömyysturvalain mukainen ansiopäiväraha ja yleistukilain mukainen yleistuki. Muutos on luonteeltaan tekninen.

7 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1.5.2026.